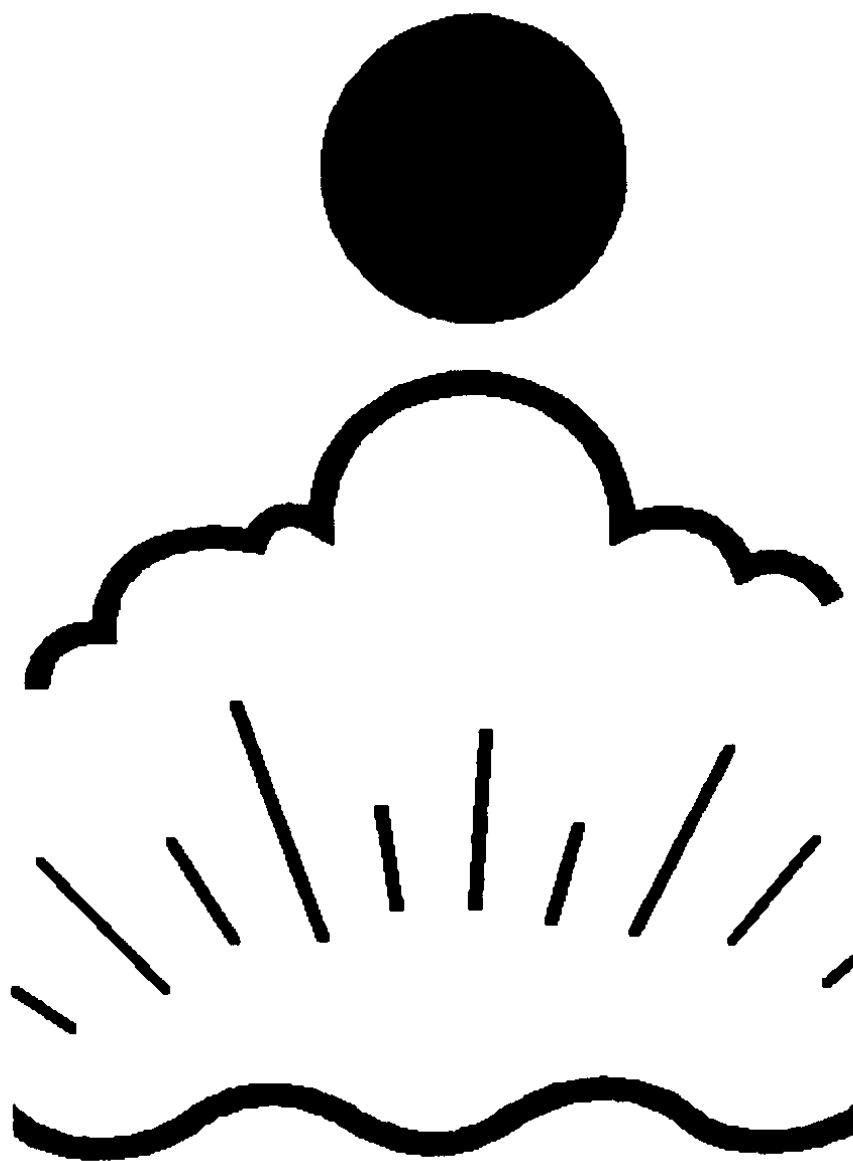

NATUUR- EN MILIEUVERENIGING

GEMEENTE HEUSDEN

“NATUURLIJK”

DECEMBER 2009

HET BESTUUR

NATUUR- EN MILIEUVERENIGING GEMEENTE HEUSDEN

**p/a Secretariaat
Vennestraat 33
5151 CA DRUNEN**

Contributie minimaal € 12, -- per jaar.
Postbanknr. 5377889 t.n.v. Penningmeester
Natuur- en Milieuvereniging Gemeente Heusden,
Sweelinckstraat 100, 5151 PA Drunen.

SAMENSTELLING BESTUUR

Voorzitter: George Rouhof
Newtonlaan 41
5252 CH Vlijmen tel. 073-5112022

Secretaris: Joke Rijk
Vennestraat 33
5151 CA Drunen tel. 0416-532524

Penningmeester: Freerk Vos
Sweelinckstraat 100
5151 PA Drunen tel. 0416-375891

Leden: Marian van der Linden - Botter
Marijnenlaan 14
5251 SC Vlijmen tel. 073-5117393

Cock de Moel - van Engelen
Dr. Schaepmanstraat 7
5151 CH Drunen tel. 0416-379128

Joost van Balkom
Vermeerplantsoen 145
5151 WS Drunen tel. 0416-376202

Website: www.natuurenmilieuheusden.nl

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE

1. Het bestuur	blz. 1
2. Inhoudsopgave	blz. 2
3. Voorwoord	blz. 3
4. Ledenvergadering	blz. 4
5. Notulen 12 oktober	blz. 5
6. Programma-overzicht	blz. 9
7. Kerstwandeling	blz. 12
8. Jaaroverzicht libellen	blz. 13
9. ECO-producten supermarkt	blz. 15
10. Nacht van de nacht	blz. 17
11. Nieuwe leden	blz. 18
12. Etentje actieve leden	blz. 19
13. Het platform voor recreatie op de hei	blz. 20
14. Wijze Uil	blz. 21
15. Landschapsbeheer	blz. 23
16. Natuurwerkdag 2009	blz. 27
17. Ommetje Herpt	blz. 29
18. Uit de commissie ruimtelijke ordening	blz. 30
19. Heemtuin de Meulenwerf	blz. 32
20. Samen natuurlijk	blz. 33
21. Hier en daar	blz. 35
22. Stuifzandherstel	blz. 36
23. De wonderlijke eikenclusters	blz. 37
24. Bezwaarschrift Fietserbond	blz. 40
25. Wandelen met Peter	blz. 41
26. Adverteerders	blz. 42

Jaargang 27, 2009, nr. 4

Redactie:

Noor Peters, e-mailadres: peblauw@hetnet.nl of
Marian van der Linden, e-mailadres: marianvdlinden@home.nl
Wil Maaywee

Inleveren kopij volgende info voor **1 MAART 2010 a.s.** op een van
bovenstaande adressen.

VOORWOORD

Beste natuur- en milieuleden,

Eind vorig jaar heb ik aangekondigd mijn functie als voorzitter neer te leggen. Op 31 december a.s. is het dan zover. Ik ben 9 jaar jullie voorzitter geweest. Ik heb deze functie de afgelopen jaren met heel veel plezier uitgevoerd. Maar na zoveel jaren is het tijd voor een frisse wind en nieuwe ideeën. Wie de nieuwe voorzitter wordt is op dit moment nog niet bekend. In de ledenvergadering van januari a.s. wordt deze bekend gemaakt. Gelukkig kan ik wel aangeven dat wij in het bestuur nu twee nieuwe bestuursleden hebben opgenomen: Harry Nijenstein en Max Verhagen.

In april 2001 heb ik deze functie van Joost van Balkom overgenomen. In al die jaren zijn er vele onderwerpen voorbij gekomen. Lichte, maar ook zware dossiers. Vele onderwerpen zijn met succes afgerond maar andere ook met minder succes en er zijn onderwerpen die nog volop onze aandacht vragen. Een ding is wel zeker, als vereniging staan wij op de kaart. Binnen de Heusdense gemeenschap kan niemand meer om de inbreng en mening van ons als vereniging heen.

Dit is de verdienste van mijn medebestuurders en de vele vrijwilligers. Door de inzet van al deze betrokkenen bij het werk van de Natuur- en Milieuvereniging is het mogelijk om de vele natuur-, milieu-, en cultuurhistorische belangrijke aandachtspunten waar onze vereniging voor staat op te pakken en onder een breed publiek voor het voetlicht te brengen. Dit maakt het werk van onze vereniging tot een succes. En daar kun je als voorzitter alleen maar ontzettend trots en dankbaar voor zijn.

Het blijft belangrijk aandacht te besteden aan de instandhouding en ontwikkeling van de o zo kwetsbare natuur-, landschap- en cultuurhistorische waarden in onze 'nog' groene gemeente.
Ik wens mijn opvolger heel veel succes.

George Rouhof

LEDENVERGADERING

Agenda Ledenvergadering 11 januari 2010, aanvang 19.30 uur in het D' Oultremontcollege te Drunen.

1. Opening
2. Mededelingen:
 - 2.1. Contacten met de gemeente
3. Bestuurssamenstelling, verkiezing nieuwe bestuursleden
4. Notulen ledenvergadering 12 oktober 2009
(zie: Natuurlijk december 2009)
5. Stand van zaken:
 - 5.1 Financiën
 - 5.2. Landschapsbeheer
 - 5.3. Ruimtelijke ordening
 - 5.4. Public Relations
 - 5.5. Inventarisatie
6. Rondvraag
7. Sluiting

NOTULEN 12 OKTOBER

Notulen van de ledenvergadering Natuur-en Milieuvereniging gemeente Heusden 12 oktober 2009.

Aanwezig: Joost van Balkom, vervangend voorzitter, Freerk Vos, Joke Rijk,(bestuur).
Noor Peters, Wim van Mulken, Jan Pijnenborg, Rien van Uden, Wil Maaywee, Rien Melis, Kees van Delft, Theo Boonmann, Klini van Holland, Babs Vos, Cees van der Meijden, Herman Peters, Nely Lopulalan, Piet de Bont, Toon Knippels, Titus Drijkoningen, Harry Nijenstein, Hans van Laar, (leden).

Afwezig met kennisgeving: George Rouhof, Marian van der Linden, Cock de Moel, (bestuur).
René Biekens, Steef Molema, Ies van der Linden, Marijke Wilhelm.

1. Opening

Joost, die vanavond George vervangt, opent de vergadering en heet ook welkom aan Rien van Uden, nieuw lid.

2. Mededelingen

2.1. Gemeenteraadsverkiezingen 2010, formeren werkgroep Politiekcafé.

De vergadering wordt gepolst over het houden van een politiekcafé, de meningen daarover zijn verdeeld, met de achterliggende vraag wat heeft het vorige politiekcafé ons opgeleverd? De animo is niet erg groot. Jan Pijnenborg deelt mee dat er in De Voorste Venne een Politieke Avond komt.

Besloten wordt dat het bestuur probeert om op deze bijeenkomst spreekruimte te krijgen om de standpunten en wensen van de NMV in te brengen en niet zelf een politiekcafé te houden.

2.2. Gebiedsversterking Oostelijke Langstraat.

De werkgroep R.O. heeft zich het laatste halfjaar vooral bezig gehouden met de structuurvisie, in gesprekken met de gemeente is het standpunt van de NMV over de aanleg van wegen en natuur- en landschapsbelangen verduidelijkt, na het verwijt van de gemeente dat wij zwalkten en tegen de aanleg van wegen zouden zijn. Ook wij houden rekening met veiligheid en goede ontsluitingswegen, compromissen sluiten onder voorwaarden dat:

- rekening gehouden wordt met inpassing in het landschap
- herontwikkeling van natuur die ingeleverd moet worden.

Om dit mee te kunnen bewerkstelligen zijn wij vertegenwoordigd (Jan Pijnenborg) in het project “Gebiedsversterking Oostelijke Langstraat”.

Deelnemers zijn, provincie,

gemeente, belangengroeperingen o.a. ZLTO, Natuurmonumenten, IVN.

5 Oktober was hiervan de startbijeenkomst. Het gaat om drie projectonderdelen:

- 1 Corridorstudie A59 (aan/afritten)
- 2 De Groene Rivier (waterberging, Gement, Engelermeer, Maas)
- 3 De Groene Delta (samenhang in groen en blauw d.w.z. land en water).

Tijdens de eerste bijeenkomst ging het om promotie van het project , hoofdlijnen gebiedsstudie, rapport met kosten en verdeling.

Uit de startbijeenkomst zijn een zestal thema's naar voren gekomen;

- hoogwaterbesturing
- verkeer en vervoer
- landbouw
- natuur en landschap
- toerisme en recreatie
- wonen, werken en welzijn.

M.b.t. verkeer en vervoer moeten alternatieven in beeld gebracht worden. Cijfers van weggebruikers en prognoses zijn te vinden op internet.

De provincie verwacht dat er een MER (Milieu Effecten Rapportage) van toepassing zal zijn.

Ons standpunt; zorgvuldig omgaan met natuur en milieu in de te ontwikkelen plannen.

In december is er een vervolgbijeenkomst, medio 2010 zal er een nieuw rapport verschijnen.

3. Notulen ledenvergadering 19 januari 2009.

N.a.v. 4.1. Beuken Veilingstraat, bestuur heeft bezwaarschrift ingetrokken, de vitaliteit van de bomen is slecht , de situatie is ook gewijzigd door de plaatsing van geluidschermen A59. Er zullen veel bomen gerooid moeten worden.

Alle gerooide bomen worden vervangen, er kan maar ¼ teruggeplaatst worden ter plekke de andere ¾ komt elders in de gemeente. De gemeente maakt hiervoor een herplantplan op. Vanuit de vergadering wordt gevraagd of er meer bomen geplant kunnen worden langs openbare wegen, (Torenstraat (buitendijks), Kanaalweg, Hoge Schijf, Margrietweg, Duinweg, de Zeeg e.d.)

N.a.v. 4.3. Vergroting begrazingsgebied Baardwijkse Overlaat, hiermee dreigt vegetatie van planten en kruiden te verdwijnen, is het mogelijk om niet te grazen in het voorjaar en vroege zomer? Wordt nader bekeken door werkgroep landschapsbeheer.

Begrazing Kanaaldijk door schapen wordt in samenwerking met het waterschap nader onderzocht omdat ook hier zeldzame flora en fauna verloren dreigt te gaan.

Tot zover het verslag.

4. Bestuurssamenstelling

Harry Nijenstein heeft als aspirant bestuurslid actief deelgenomen aan twee bestuursvergaderingen, welke functie hij gaat invullen is nog niet beslist.

5. Stand van zaken financiën

De vereniging staat er financieel goed voor, het innen van de contributie over 2009 is bijna afgerond. De penningmeester wordt vanuit de vergadering bedankt voor de gezellige bijeenkomst in de Emmamolen. Freerk geeft de eer door aan Marian en Noor, de organisatoren.

6. Verslag vanuit de werkgroepen

6.1 Public Relations

6.1.1. Zaterdag 17 oktober 10.00 uur uitreiking van de " Wijze Uil" aan biologische varkenshouder van Alphen Zeggelaarseweg 2 Herpt.

6.1.2. Nacht van de Nacht, op ons verzoek aan de gemeente om hieraan mee te werken is zeer positief gereageerd zij werken mee door o.a. door licht te dimmen, een lampionnenoptocht in Drunen.

6.1.3. " Biodiversiteit in de achtertuin" een project wat in Vught al met succes is uitgevoerd en wat de gemeente Heusden in het voorjaar 2010 gepland heeft. Middels een huis aan huis folderverspreiding wordt informatie verstrekt en kunnen er planten, insecten- en vlinderpotten tegen een geringe vergoeding besteld worden. Deze kunnen opgehaald worden aan de gemeentewerf, wij gaan hieraan meewerken, op een later tijdstip worden vrijwilligers gevraagd.

6.2. Werkgroep Inventarisatie

Er wordt nog maandelijks en ook tussentijds geïnventariseerd het resultaat wordt door Theo ingebracht in de database. Theo heeft informatierapporten over bepaalde gebieden.

Door begrazing is de Kanaaldijkvegetatie sterk achteruit gegaan. Het Vlijmens Ven wordt meer beschermd waardoor ook de vegetatie verbeterd.

Wie bijzondere bloemen of planten waarneemt dit graag aan Piet of Theo melden.

6.3. Ruimtelijke Ordening

Een groot deel van R.O. kwam al aan de orde onder punt 2. 2. mededelingen.

6.3.1. De vereniging dient een standpunt te bepalen over windenergie.

Agendapunt op vergadering R.O. 13 oktober. Komt volgende week al in de gemeenteraad.

6.4. Landschapsbeheer

De maandelijkse zaterdaggroep breidt zich nog steeds uit , nu 15 personen, op iedere woensdag wordt er met 6 personen gewerkt.

Behalve het werk in het natuurpark en de eendenkooi zijn er meerdere kleine projecten, o.a. hulp bessenkwekerij Piet Smeekens.

Met buitendienst ambtenaren van de gemeente zijn constructieve samenwerkingscontacten o.a. over de Koesteege, de Duurzame Driehoek, zanddepot en Heidijk, deze laatste staat vol met vogelkers, wordt aan één zijde verwijderd, andere kant blijft, (voedsel voor de das).

Met het waterschap zijn contacten over de Kanaaldijk.

Voorzieningen parkeerplan Giersbergen liggen voorlopig stil.

In de Zeeg zie je helaas een toename van boomkwekerijen.

Tijdens de vergadering blijkt dat meer contact over vegetatie aan de Kanaaldijk en natuurpark met de werkgroep inventarisatie wenselijk is.

7. Rondvraag

Toon Knippels: pleit ervoor dat “De Poort van Heusden” voor de gemeente behouden blijft.

Nely Lopulalan: is er iets bekend over de opzet van een kinderboerderij in de Gemeente? Voor zover bekend zijn er plannen in de nieuw te ontwikkelen wijk Geerpark.

8. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde sluit Joost om 21.30 uur de vergadering.

PROGRAMMA-OVERZICHT

LEDENVERGADERINGEN

De ledenvergaderingen vinden plaats in het d'Oultremontcollege, Dillenburgerstraat 46 in Drunen: ingang aan de voorkant, grote vergaderruimte, begane grond. Tijdens de ledenvergaderingen wordt u op de hoogte gebracht van de actuele zaken die binnen onze vereniging spelen. Natuurlijk kunt u ook aandacht vragen voor onderwerpen die u belangrijk vindt.

Koffie en thee staan klaar.

datum : **maandag 11 januari**

aanvangstijd : 19.30 uur

agenda : zie elders in Natuurlijk

Komt u ook? Wij stellen uw aanwezigheid zeer op prijs!

De ledenvergaderingen worden meestal rond 21.45 uur afgesloten.

TRADITIONELE KERSTWANDELING

datum : **zaterdag 26 december, 2de kerstdag**

aanvang : 10.00 uur

duur : maximaal 2 uur

gidsen : Harrie Smits

locatie : Drunense duinen

verzamelen : de Drie Linden in Giersbergen

voor wie ? : voor onze leden, hun familieleden, vrienden en kennissen

WANDELING NATUURPARK/BAARDWIJKSE OVERLAAT

datum : **zaterdag 17 januari**

aanvang : 10.00 uur

einde : rond 12.00 uur

gids : Harrie Smits

locatie : Baardwijkse Overlaat /

Natuurpark van de vereniging

verzamelen : Kanaalweg Drunen, tegenover de zandafgraving

Wandeling Nederhemert-Zuid

datum : **zondag 7 maart**
aanvang : 10.00 uur
einde : 12.00 uur
verzamelen : bij de speeltuin op het eiland
gids : Peter van de Velden
thema : stinzenplanten

Deze planten werden langgeleden op landgoederen door mensen geplant en waaierden uit naar de omringende omgeving. Zij zijn vaak verwilderd. Hier gaat voornamelijk om winterakoniet en sneeuwkllokjes.

DIALEZING VOGELWERELD VAN DE LANGSTRAAT

datum : **donderdag 25 februari 2010**
aanvang : 19.30 uur
de zaal is open vanaf 19.00 uur
locatie : 't Patronaat, Nieuwkuijksestraat 106, Nieuwkuijk
(schuin tegenover het wokrestaurant)

spreker : Bert Verschuren uit 's-Hertogenbosch

Met behulp van prachtige dia's van vogels uit onze omgeving zal Bert u het een en ander over hun leefwijze vertellen. Welke vogels zijn hier het hele jaar door, welke wintergasten kennen we, welke trekvogels, welke broedvogels etc.

voor wie ? : voor zowel leden als niet leden
kosten : de lezing is gratis,
koffie en thee staan tegen betaling klaar

EXCURSIE VOGELWERELD VAN DE LANGSTRAAT

Voor mensen die de lezing van Bert Verschuren hebben bezocht bestaat facultatief de mogelijkheid mee te gaan op excursie!

datum : **zondag 21 maart**
aanvang : 7.30 uur
locatie : de plaats waar de excursie plaats zal vinden is nog
niet bekend, maar is in ieder geval in onze gemeente
meenemen : verrekijker

Bert zal zorgen voor een telescoop en ook de telescoop van de vereniging zal aanwezig zijn. In deze tijd van het jaar zitten er nog geen bladeren aan bomen en struiken zodat de vogels goed geobserveerd kunnen worden.

BESTUURSVERGADERINGEN

De bestuursvergaderingen worden, 1 maal per maand gehouden op dinsdagavond.

data 2010: **5 januari, 2 februari, 2 maart, 6 april, 11 mei, 1 juni**

Heeft u een onderwerp dat u graag behandeld ziet worden in een bestuursvergadering dan kunt u hierover contact opnemen met onze secretaris Joke Rijk of met een van de andere bestuursleden. De telefoonnummers vindt u voorin in Natuurlijk.

LANDSCHAPSBEHEER

Op zaterdagochtend wordt er door de landschapsbeheergroep weer gewerkt in de natuur.

Ook u bent van harte welkom om de handen uit de mouwen te komen steken.

data : Zie elders in Natuurlijk
aanvang : 9.00 uur
eindtijdstip : 12.00 uur
verzamelen : kijk voor de verzamelplaats op onze site of neem contact op met Joost of Bert

Materialen en handschoenen zijn aanwezig.
Voor koffie en koek wordt gezorgd.

Heeft u nog vragen over het landschapsbeheer dan kunt u contact opnemen met:

Joost van Balkom tel. 0416 376202 of met
Bert Tolboom tel. 0416 376049

KOPIJ NATUURLIJK

De uiterste datum voor het inleveren van kopij voor de volgende Natuurlijk is 1 maart: verschijningsdatum half maart 2010.

Heeft u een interessante bijdrage op het gebied van natuur en/of milieu en denkt u dat deze ook van belang is voor de lezers van Natuurlijk, mail dit dan naar de redactie:

Noor Peters, peblauw@hetnet.nl

of naar

Marian van der Linden marianvdlinden@home.nl

(Word, lettertype Arial, lettergrootte 14 = 1 bladzijde in Natuurlijk)

KERSTWANDELING

TRADITIONELE KERSTWANDELING OP 2DE KERSTDAG

Zoals ieder jaar met kerst, organiseert uw vereniging weer haar traditionele wandeling op 2de kerstdag.

Het is de bedoeling om een flinke wandeling in de Duinen te maken. Harrie Smits, actief lid van onze vereniging, is dit jaar uw gids.

Deze tocht is voornamelijk bedoeld om lekker even in beweging te komen, uit te waaien en bij te praten.

In de lokale pers wordt hiervan geen aankondiging gedaan. De wandeling is alleen bestemd voor onze leden, hun familie, vrienden en kennissen.

Ook bij 'slecht' weer gaat de wandeling door. Denkt u aan stevige wandelschoenen en eventueel een verrekijker. Vooraf opgeven is niet nodig.

Datum	:	zaterdag 26 december, 2de kerstdag
Vertrektijd	:	<u>10.00 uur</u>
Vertrekplaats	:	café restaurant De Drie Linden in Giersbergen
Locatie	:	de Drunense Duinen
Duur	:	maximaal 2 uur
Gids	:	Harrie Smits

Elk jaar is deze wandeling erg gezellig, er lopen meestal rond de 30 mensen mee.

Wij hopen dat u ook mee wandelt.

Na afloop, voor wie daar zin in heeft, gezellig samen wat drinken in De Drie Linden.

JAAROVERZICHT LIBELLEN

In het bijna afgelopen jaar (2009) heb ik weer en nu voor de vierde keer ten behoeve van de Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie een algemene route gelopen in de Baardwijkse Overlaat. In onderstaand overzicht staan de waargenomen libellen en juffers met hun aantallen vermeld. Het aantal waargenomen soorten is toegenomen. Ondanks dat er van sommige soorten slechts enkele (dwaal)exemplaren zijn waargenomen komt het totale aantal soorten in 2009 op 26.

Nog niet eerder waargenomen soort in de Baardwijkse Overlaat:
Zwervende pantserjuffer.

De bruine korenbout, een vrij zeldzame soort, werd dit jaar opnieuw waargenomen.

Jaaroverzicht libellen Baardwijkse Overlaat				
Jaar	2006	2007	2008	2009
Azuurwaterjuffer	54	185	146	349
Lantaarntje	47	96	104	72
Grote roodoogjuffer	22	110	48	117
Kleine roodoogjuffer	0	0	6	8
Blauwe breedscheenjuffer	7	35	56	109
Variabele waterjuffer	6	5	8	23
Vuurjuffer	5	15	41	43
Koraaljuffer	0	2	0	0
Watersnuffel	0	1	3	5
Gewone pantserjuffer	0	0	3	3
Houtpantserjuffer	7	3	7	15
Zwervende pantserjuffer	0	0	0	5
Bloedrode heidelibel	99	117	99	76
Gewone oeverlibel	42	7	13	16
Viervlek	22	21	51	70
Smaragdlibel	20	22	39	41
Bruine glazenmaker	16	10	16	17
Bruinrode heidelibel	0	11	11	13

Jaar	2006	2007	2008	2009
Paardenbijter	6	10	23	29
Grote Keizerlibel	3	1	2	4
Blauwe glazenmaker	3	2	2	3
Platbuik	1	6	4	7
Bruine Korenbout	1	0	0	2
Steenrode heidelibel	1	5	3	18
Zwervende heidelibel	0	7	7	7
Glassnijder	0	1	12	12
Vroege Glazenmaker	0	0	2	6
Aantal waargenomen soorten	18	22	24	26

Naast de hierboven vermelde soorten in de Baardwijkse Overlaat heb ik binnen de gemeente grenzen van de Gemeente Heusden nog de volgende bijzondere soorten waargenomen.

Weidebeekjuffer	In wetering nabij voetbalveld van RKDVC, Bossche sloot en Drongels Kanaal
Tangpantserjuffer	Hooibroeken
Zwarte Heidelibel	Hooibroeken

Van sommige soorten zijn slechts enkele (dwaal)gasten waargenomen. Het totale aantal waargenomen libellen en juffers binnen de Gemeente Heusden komt hiermee op 29 soorten. Eventuele waarnemingen van lezers verzoek ik om deze door te geven, liefst met datum en vindplaats, via telefoonnummer 073-5111596.

Rien Melis
Vlijmen

BRUINE KORENBOUT

ECO-PRODUKTEN SUPERMARKT

Producten met ecokeurmerk, milieukeur, streekproducten en Fair Trade producten

Wat is het verschil:

Aan het produceren van producten met ecokeurmerk komen geen bestrijdingsmiddelen, kunstmest en genetische manipulatie te pas. Dieren die vlees met ecokeurmerk leveren hebben een redelijk leven gehad.

Producten met milieukeur belasten het milieu relatief minder dan producten zonder dat keurmerk.

Streekproducten zijn niet over grote afstanden vervoerd.

Fair Trade producten leveren de producent (in ontwikkelingslanden) een redelijke prijs in plaats van een bodemprijs op.

In september 2009 is het aanbod aan producten met ecokeurmerk en ook Fair Trade producten geïnventariseerd in de winkels in de gemeente Heusden. Uit bijgevoegde tabel volgt hoeveel van deze producten in welke supermarkt verkrijgbaar zijn. Zie voor meer informatie www.ekotellingen.nl

Een groter assortiment producten met ecokeurmerk vindt de consument in de speciaalzaken, zoals de Vitaminebron aan de Botermarkt in Heusden-vesting en Van Herpt aan de Grotestraat in Drunen.

Liefhebbers van biologische groenten en aardappels kunnen ook een groenteabonnement nemen bij de organisatie De Tuin. Deze organisatie distribueert dergelijke producten wekelijks via een aantal afgiftepunten in de gemeente Heusden. Zie www.tuinderij-detuin.nl

Er bestaan ook groenteproducten en varkensvlees met milieukeur. Deze producten zijn onder meer verkrijgbaar bij de Jumbo en de Nettorama in Waalwijk. Dit varkensvlees is wel gunstiger voor het milieu, maar dit keurmerk houdt geen rekening met dierenwelzijn. Meer informatie: www.milieukeur.nl

De Wereldwinkel (Engstraat in Heusden-Vesting) biedt een assortiment producten met Fair Trade keurmerk. Soms hebben producten (koffie, bananen) zowel ecokeurmerk als Fair Trade keurmerk. Daarnaast zijn ook in de supermarkten steeds meer Fair Trade producten te koop.

Streekproducten zijn onder meer verkrijgbaar bij de Zuivelboerderij de Kern en de tegenoverliggende aardbeienkwekerij aan de Overstortweg in Drunen. Het gaat daarbij onder meer om producten van het Duinboerenproject. Deze detailhandels hebben ook wat producten met ecokeurmerk in de aanbieding.

Tabel aantal producten in Heusdense supermarkten	eco- keurmerk	Fair Trade keurmerk
Albert Heijn, Torenstraat, Drunen	134	23
Em-Té, Plein, Vlijmen	64	15
Super de Boer, Grotestraat, Drunen	63	27
Em-Té, Aalbersestraat, Drunen	60	20
Super de Boer, Oliemaat Vlijmen	56	23
Coop, E. van Gochstraat Oudheusden	32	9
C1000 Van Houtplein Vlijmen	23	8
Lidl, Grotestraat, Drunen	7	9
Attent, Hoogstraat, Heusden-vesting	1	7
Aldi, Grotestraat, Drunen	1	0
Aldi, Oliemaat, Vlijmen	1	0

DE NACHT VAN DE NACHT

De Nacht van de Nacht was een groot succes!

Ruim 18.000 bezoekers namen zaterdag 24 oktober 2009 deel aan zeker 300 activiteiten, verspreid over heel Nederland. Daarnaast doofden 120 gemeenten en bijna 200 bedrijven de verlichting.

Ook de gemeente Heusden nam deze keer deel.

Zij vroeg alle bedrijven de aanlichting van hun bedrijfspanden en hun reclames te doven.

Ook de aanlichting van de grote beuk in het centrum van Drunen en van de kerk in Vlijmen werd uit gedaan.

Een klein, maar goed begin!

Meer dan duizend mensen namen deel aan een donkere tocht door de binnenstad van **Middelburg** waar de gemeente alle lichten had gedoofd. Het was opvallend donker op de Markt, waar je normaal de krant kan lezen rond middernacht. Nu stonden hier honderden mensen in de rij om met grote verrekijkers en een telescoop te kijken naar de sterren.

Steeds meer overheden en bedrijven nemen structurele maatregelen om het donkerder te maken. Zo werken de provincies Groningen, Friesland en Drenthe samen om van de 450 duizend lichtmasten er 100 duizend te verwijderen of te dimmen. Ook gemeenten nemen stappen. Schouwen-Duiveland heeft dankzij de Nacht van de Nacht integraal duisternisbeleid ontwikkeld. En gemeenten zoals Amersfoort, Apeldoorn en Rotterdam dimmen de verlichting met de helft tussen middernacht en de vroege ochtend. In onder andere Amsterdam en Deventer is er structureel beleid om reclame- en sierverlichting van monumenten en bruggen rond middernacht te doven. Ook bedrijven nemen maatregelen. Zo heeft SNS REAAL naar aanleiding van haar deelname aan de Nacht van de Nacht in 2008 besloten om alle kantoor- en reclameverlichting structureel eerder uit te doen.

Wij hopen dat ook onze gemeente gaat nadenken over structurele maatregelen!

NIEUWE LEDEN

Wij verwelkomen als nieuwe leden:

Dhr. Kiki Beets	Rosmalen
Dhr. Frans Bergmans	Drunen
Dhr. A.M. de Bonth	Drunen
Mevr. Jolanda Jansen	Vlijmen
Dhr. Kees van den Oord	Bokhoven
Dhr. P.Pot	Drunen
Dhr. Marc Snijders	Drunen
Dhr. M.T.H.M. van Uden	Drunen
Dhr. Max Verhagen	Drunen
Dhr. H. de Wit	Drunen
Dhr. Joris Wolkers	Vlijmen

Baardwijkse Overlaat

ETENTJE VOOR ACTIEVE LEDEN

Op een prachtige september avond vond er een etentje plaats voor alle actieve leden. Vele leden zetten zich, vaak al jarenlang, op een belangeloze wijze in voor onze vereniging. Het bestuur vond het tijd hen eens op een informele wijze te bedanken voor deze fantastische inzet. Bijna veertig leden hadden zich aangemeld. Het was een gezellig samenzijn in de Emma Molen van Cees en Petra van Buul.

En, het buffet smaakte voortreffelijk. Voor herhaling vatbaar!

het bestuur en de pr commissie

HET PLATFORM VOOR RECREATIE EN TOERISME OP DE HEI !!

Het Platform voor Recreatie en Toerisme is een samenwerkingsverband als adviesorgaan voor de gemeente met als doel op duurzame wijze het toerisme te bevorderen en de kwaliteit ervan te verhogen.

Dit natuurlijk binnen de gemeente Heusden.

Ook de Natuur- en Milieuvereniging maakt deel uit van dit Platform.

Om zich te beraden op de toekomst organiseerde het Platform op 5 november in het roze kasteel een bijeenkomst voor alle bedrijven en organisaties die op de een of andere manier iets met toerisme te maken hebben. Ongeveer 65 mensen brainstormden er mee. Het werd een creatieve, inspirerende middag!

Na de opening door wethouder Dijkstra hield Marc Lammers – de oud hockeycoach van het Nederlands dames hockeyteam – een gloedvolle, enthousiaste uiteenzetting over zijn tocht op weg naar Olympisch goud in Peking 2008.

Hoe smeed je een team? Hoe versterk je elkaar? Maar ook: wat moet IK anders doen? Wat wil je bereiken?

Een mooie PowerPoint presentatie begeleidde zijn betoog.

Na hem kwam Rob de Haas aan het woord.

Hij liet ons creatief, anders denken.

Creativiteit – zei hij – is de kunst om heersende opvattingen te doorbreken.

In hoog tempo werden we gedwongen ideeën te spuien.

Dromen mocht, negatieve kritiek niet!

De meest prachtige plannen werden geopperd: een witte fietsenplan, een monorail van de Maas naar de Duinen, wandelpaden door de weilanden, tuktuks door de gemeente laten rijden, een paardenhotel.....

Parallel denken, noemde Rob dit. Door samen te werken geef je de stille krachten meer draagvlak en versterk je elkaar. Een netwerkborrel sloot de geslaagde middag af.

Waarbij men de kramen van verschillende organisaties kon bekijken.

De mooie foto's van Marian oogsten veel lof!

Op 12 november hebben de leden van het Platform – weer onder leiding van Rob de Haas – verder gebrainstormd over de ingediende ideeën.

Een kleine werkgroep gaat de plannen voor 2010 verder uitwerken.

U hoort er meer over in de volgende Natuurlijk! Noor Peters – van Dijk

DE WIJZE UIL 2009 IS UITGEREIKT!

De Natuur- en Milieuvereniging gemeente Heusden reikt eens in de twee jaar een Wijze Uil uit aan een persoon of instelling die zich op haar/zijn eigen wijze inzet voor het behoud en/of de verbetering van het milieu in de gemeente Heusden.

Op een zonnige zaterdagochtend is de Wijze Uil 2009 door onze voorzitter George Rouhof uitgereikt aan de biologische varkensboeren Joost en Jacqueline van Alphen.

De varkens genoten van het buiten zijn: enkele tientallen van hen dolden door elkaar in de grote wei aan de Zeggelaarseweg in Herpt.
Een prachtig gezicht: over hun welzijn hoef je niet in te zitten!

Joost en Jacqueline namen enkele jaren geleden (o.a. door de heersende varkenspest) het besluit hun varkens te gaan houden op biologische wijze.

Wat is er zoal anders dan bij de gangbare varkenshouderij?

- De varkens krijgen alleen biologisch voer. Bijvoorbeeld oud biologisch brood, restanten van melkpoeder en sojamelk. Uit het hele land worden overschotten opgekocht en op de boerderij zelf gemengd tot een afgewogen pap.
- De staarten en tanden worden niet geknipt.
- De ligruimtes zijn met stro bedekt.
- De varkens kunnen altijd naar buiten: daar is 2,5 hectare grond voor beschikbaar. De evaring leert dat varkens schaduwbeesten zijn: 's avonds laat kun je ze lekker zien scharrelen.
- Geen gebruik van antibiotica – tenzij hoogstnoodzakelijk

Gelukkig neemt de verkoop van biologische producten jaarlijks met 10% toe. Dus ondanks de economische crisis is er geen verminderde afzet bij de 50 biologische varkensboeren in Nederland.

Joost en Jacqueline verkopen geen varkensvlees op hun boerderij.

Daarvoor moet je naar een scharrelslager of in de vakken van de supermarkt zoeken.

LANDSCHAPSBEHEER

Landschapsbeheer op woensdag

Langs de Kanaalweg staat een prachtige oude wal van sleedoorn, meidoorn, en wilde roos.

Twee jaar geleden hebben we deze wal afgezet en nu is hij weer prachtig uitgeschoten. Op de oude stammen heeft het jonge schot alweer gebloeid en de takken zitten vol vruchten. Deze wal is een paradijs voor vogels. Maar omdat er zoveel vogels rusten en eten worden ook de zaden van de prunus hier verspreid. De prunus willen we hier in deze wal niet hebben. De prunus groeit te snel, hij overwoekert de soorten, die wat minder snel groeien.

Dus de eerste werkdag, 9 september, hebben we in de wal de vogelkiers verwijderd en dat viel gezien de vele stekels niet mee. Tegelijkertijd haalden we het zwerfvuil, dat we tegenkwamen uit de wal en dat werd meegenomen door het vuilophaalwagentje van de gemeente. Gemeente bedankt!

16 september: De waterstand is deze zomer erg laag! De poelen in het natuurgebied staan haast droog. Aangezien water het bloed van de natuur is hebben veel planten het zwaar. (Ook onze in het voorjaar geplante lindes). Maar zoals een groot Nederlander eens opmerkte dat ieder nadeel ook zijn voordeel heeft, maakten wij hier gebruik van. Het water in de poelen stond erg laag, We konden nu eindelijk het riet en de waterlelies die de poelen dreigden dicht te groeien eens onder handen nemen. De randen waren nog wel te doen, maar er moest toch iemand de poel in om in het midden de boel schoon te maken. Marc, die letterlijk alles in zijn wagen heeft, dus ook een waterpak was de "gelukkige". Hij zorgde voor het opruimen van de laatste stukken waterplant. Op het laatst kwam er ook nog een infobord uit het midden van de poel. "Houdt 50 meter afstand" stond er op het bord. Dit bord heeft tien jaar in de poel gelegen, was nog goed en wordt dus opgeknapt.

Tussen het natuurpark en de grote wei van de Overlaat ligt ook een oude wal vol met sleedoorn, eik, berk en roos. Aan de wal is tientallen jaren niets gedaan, zodat er gaten in zijn gevallen en hij op sommige plaatsen zo breed is geworden dat in de binnenkant alles dood is.

De koeien begonnen er doorheen te lopen, evenals illegale vissers. Daarom zijn we hier begonnen met een deel van de wal af te zetten, om hem weer vitaal te maken. De stekeltakken werden in rillen voor de afgezette stobben gelegd. Dit om doorlopen te voorkomen en te zorgen dat de koeien niet het jonge opschot van de takken gaan afeten.

Woensdag 30 september verplaatsten wij ons werk naar onze eigen Eendenkooi. Rond de Eendenkooi ligt een sloot, die schouwplichtig is, wat betekent dat de zowel de sloot als de oevers schoon moeten zijn. Het water moet vlot kunnen doorstromen. We deden hier het voorwerk.

We maaiden het metershoge riet met de bosmaaier eraf en zorgden verder dat de zaterdagploeg, die enkele dagen later hier aan de slag zou gaan, vooruit kon.

Za 3 oktober werd de sloot picobello schoongemaakt. Omdat we met een grote groep waren is ook de rand rond onze eendenkooi van overhangend hout ontdaan. Het laatste uur zijn we in onze eigen houtwal gedoken en hebben de boel geschoond, zodat de naastliggende eigenaren ook weer tevreden kunnen zijn. De grote overhangende takken zijn begin december aan de beurt. Fons neemt dan een motorstokzaag mee.

7 oktober: Nawerk eendenkooi. Verspreid lag nog wat oud prikkeldraad wat opgeruimd werd en nu dat weg was kon met de bosmaaier rondom de opkomende ruigte gemaaid worden.

14/21 oktober: Nu de Eendenkooi er weer mooi bijligt, keerden we terug naar het natuurpark waar we verder gingen met het onderhoud van de houtwal. Hier zijn we enkele weken mee bezig geweest. Tijdens de koffie rond half 11 krijgen we vaak bezoek van de Musters, de boer die zijn koeien in de Overlaat laat grazen. Beetje bijpraten over het gebied. Hij vertelde dat er een stuk van het raster omlag, rotte palen enzo. In de komende weken zal dit worden gemaakt. Woensdag 4 november startten we met het voorwerk op de Kanaaldijk. Met het waterschap was afgesproken dat wij een deel van het beheer op de kanaaltaluds zouden doen op het stuk wat grenst aan het Overlaatgebied. In het kader van de Nationale Dag van het Landschap zouden we hier met een grote groep werkers op zaterdag 7 november de eiken gaan dunnen. Om op deze zaterdag vooruit te kunnen, maar ook voor de veiligheid moesten wij alvast een stevig begin maken. Omdat Jeroen en Marc de kettingzaag hanteerden hebben we veel kunnen doen. Vrijdagmiddag werd verdergegaan. Omdat Fons de stammen op een cm kan laten vallen, schoten we snel op en kon er zaterdag flink geruimd worden.

De woensdag erop werd het nawerk gedaan, een wilg geknot, de koeienstront van het pad geschept, gevaarlijk dood hout verwijderd, nog wat prunus verwijderd.

18 november keerden we weer terug naar de houtwal achterin de grote wei. We liepen heel het raster na en op verschillende plekken was een doorgang gemaakt en het draad doorgeknipt. Dit hebben we inmiddels gemaakt.

Komende week gaan we aan de slag met het kapotte raster, voorin bij de vangkooi. Dat zal niet meevallen. De draad en palen die platliggen zijn overwoekerd door braam, de koeien zijn er zelfs al overheen geweest, maar worden verder door de sleedoorn tegengehouden.

U ziet het werk is afwisselend.

De rest van het landschapprogramma staat verderop in dit boekje.

Zin om een keer mee te werken?

LANDSCHAPSBEHEER 2009/2010

Programma zaterdagen

Zaterdag 9 januari	9.00 uur	Overlaat, Kanaalweg	vogelkers
Zaterdag 6 februari	9.00 uur	Zanddepot Kanaalweg	houtwal
Zaterdag 6 maart	9.00 uur		
Zaterdag 3 april	9.00 uur		

De activiteiten voor de niet ingevulde data worden in onderling overleg besloten

Programma woensdagen

		samenkomst	Te doen
Woensdag 16 december	9.30	Natuurpark	Braamstruweel terugzetten
Woensdag 23 en 30 dec			Geen werkzaamheden
Woensdag 6 januari	9.30	Duinweg P. Smeekens	Wilgen knotten
Woensdag 13 januari	9.30	Duinweg P. Smeekens	Overig werk
Woensdag 20 januari	9.30	Zanddepot	Boomopslag rond poelen
Woensdag 27 januari	9.30	Zanddepot	Houtwal voorwerk
Woensdag 3 februari	9.30	Zanddepot	Deel berken
Woensdag 10 februari	9.30	Zanddepot	Afronden werkzaamheden
Woensdag 17 februari	9.30	Overlaatbrug	Braam

Woensdag 24 februari	9.30	Natuurpark	divers
Woensdag 3 maart	9.30	Natuurpark	divers
Woensdagen maart	9.30	Eendenkooi	Jan Reinders helpen

Verder wordt op de donderdagen in het Overlaatgebied prunus verwijderd, tijd en plaats wordt in onderling overleg afgesproken.

Voor vragen en opmerkingen kan contact worden opgenomen met
Joost van Balkom
Tel. 0416 - 376202

NATUURWERKDAG 2009

Duizenden vrijwilligers waren op 7 november overal in Nederland (meer dan 300 locaties) aan de slag het landschap te verfraaien.
Ons landschap is door mensenhanden gemaakt en moet dus onderhouden worden!

De Natuurwerkdag werd voor de achtste keer georganiseerd.
Onze vereniging deed voor de tweede keer mee.

Na een sombere weersvoorspelling op vrijdag was het gelukkig prachtig herfstweer.

Een grote groep mensen was enthousiast aan de slag:
het talud langs het Drongelens Kanaal werd gedund.

Flinke bomen gingen krakend tegen de vlakke.

Van de takken werden zogenaamde rillen gemaakt: houtstapels die dienen tot nest-, voedsel-, beschermings-, en voortplantingsplaats voor kleinere dieren.
Enkele bomen mogen blijven liggen als rustplek voor wandelaars.

Voor de inwendige mens was goed gezorgd: koffie en de traditionele appelflappen waren in ruime mate aanwezig.

Tijd om bij te praten. Zo ook bijvoorbeeld twee vriendinnen die vanuit Tilburg en Wageningen gekomen waren om hier elkaar weer eens te ontmoeten.

Dit jaar waren in de Langstraat ook IVN de Waerdman en Natuurmonumenten actief. Goed voorbeeld doet volgen!

Kijk voor meer foto's op onze site: www.natuurenmilieuheusden.nl

Kijk voor foto's en een filmpje op: www.heusdeninbeeld.nl

HET OMMETJE HERPT

Het College van de gemeente Heusden heeft een positief besluit genomen over de verdere ontwikkeling van het Ommetje Herpt!

Het Ommetje heeft een nieuwe naam gekregen en heet vanaf nu: het Ommetje van Herpt en Oudheusden.

Op november is er een bijeenkomst geweest met twee ambtenaren van de gemeente, Hermien van Toorenburg (de bedenkster), Ferdinand ter Schure van Brabants Landschap en ik namens de vereniging.

In eerste instantie zal het Ommetje over bestaande wegen lopen. Wel zullen er hier en daar bomen geplant worden ter verfraaiing van de route. Enkele knelpunten vragen nog om een oplossing.

Maar we vertrouwen er op dat de gemeente deze zal oplossen en dat volgend jaar veel wandelaars de route zullen lopen.

In de toekomst is het de bedoeling de route uit te breiden, zodat men minder door de bebouwde kom van Oudheusden zal hoeven te lopen.

De gemeente is aan zet!

Noor Peters

UIT DE COMMISSIE RUIMTELIJKE ORDENING

De afgelopen maanden heeft de commissie zich o.m. beziggehouden met:

- Val B.V. : dit recyclingsbedrijf overtreedt vele milieuregels en wenst uitbreiding.

Wij vinden dat dit bedrijf niet thuishoort in dit open gebied én vlakbij het Haarsteegse Wiel.

Onze vereniging heeft bij de provincie aangedrongen op handhaving van de milieuvergunning én bij de gemeente op handhaving van het bestemmingsplan.

Het lijkt erop dat de gemeente wil gaan meewerken aan de uitbreiding van het bedrijf.

De provincie -die voor de overtredingen nu wel forse boetes oplegt- lijkt te neigen naar het verlenen van uitgebreidere vergunningen.

Wat ons betreft verdienen de ondernemers van dit bedrijf géén medewerking van de overheid voor hun plannen. De locatie is slecht en het betreft notoire overtreders van vele voorschriften.

Wij zijn er niet gerust op dat zij hun handelen zullen beteren.

Doordat de grootschalige vestiging van glastuinbouw in het open gebied bij Val BV geblokkeerd lijkt, is de ligging van dit bedrijf uit economische overwegingen ook niet goed. Val BV zou aan die glastuinbouw energie/warmte gaan leveren.

- Herpt

De inbreidingsvisie Herpt is aan de orde; een wijziging van het bestemmings plan speelt.

- Geitenhouderij van Rooy (Margrietweg)

De gemeente geeft geen vergunning. Het bedrijf ligt te dicht bij de duinen.

- m.b.t. windmolens moet een visie worden ontwikkeld.

- Hoewel duurzaamheid niet tot het werkterrein van onze groep hoort, heeft het wel onze globale aandacht.

Vanwege het grote belang is een groep die zich binnen onze vereniging gaat bezig houden met DUURZAAMHEID hard nodig.

De meeste aandacht is afgelopen tijd gegaan naar de **infrastructuur** in onze gemeente.

Nu de structuurvisie door de gemeenteraad is aangenomen, komt de uitwerking van de Corridorstudie A59 aan de orde. De provincie heeft daarbij de leiding. Jan Pijnenborg van onze commissie gaat aan het overleg met Provincie, de gemeenten 's - Hertogenbosch, Heusden en Waalwijk, het Waterschap, de ZLTO, Staatsbosbeheer, NatuurMonumenten, IVN-de Waerdman deelnemen. Wij vinden het van belang onze standpunten te bespreken met de "groene" organisaties en daarmee zoveel mogelijk samen te werken.

Onze uitgangspunten zijn:

- auto-verkeersfuncties zoveel mogelijk bundelen (volledige parallelstructuurwegen naast de A59 : zuidelijke structuurwegen tussen Drunen en Waalwijk-centrum én tussen knooppunt Wolput en 's - Hertogenbosch-West)
- natuur in de ecologische verbindingzones moet (niet boterzacht) stevig worden ontwikkeld (Baardwijkse Overlaat én de polder oostelijk van Vlijmen) , dan wel worden beschermd (de gebieden ten noorden van “het ei van Drunen” en de Poort van Heusden).
- genoemde ecologische verbindingzones niet of zo min mogelijk te laten verstoren door autoverkeer.
Zijn er goede alternatieven voor de ontsluitingswegen door de Baardwijkse Overlaat en de Vlijmense polder (o.m. de zuidelijke Parallelwegen?)
Mochten er echt geen/onvoldoende alternatieven blijken te zijn : hoe kan er dan zoveel mogelijk “rust” in de polders worden behouden (in elk geval de zuidelijke parallelwegen naast de A59) én hoe kunnen die ontsluitingswegen zo goed mogelijk worden “ingepakt”.
- er moet een goede fietspadenstructuur worden ontwikkeld, zodat functioneel fietsverkeer aantrekkelijk is en een goed alternatief wordt voor het autorijden. Dat scheelt veel op te vangen autoverkeer (asfalt), terwijl veel korte autoritten (zij zorgen voor de meeste vervuiling) worden voorkomen.
- om goed onderbouwd (we hebben wél wat uit te leggen naar onze -terecht- kritische bevolking) de beste keuze te kunnen maken moet er een MER-procedure komen, waarbij de varianten breed worden onderzocht (effect op: natuur/landschap/vervuiling etc.) (gezien een uitspraak van het Europese Hof d.d. 15/10/2009 is zo'n procedure waarschijnlijk noodzakelijk).

Herman Peters

HEEMTUIN DE MEULENWERF IN HEUSDEN

Een grote portie enthousiasme, veel energie, veel kennis van zaken en veel tijd voor dit doel. Dat waren de ingrediënten waarmee het Ton Brok lukte om de heemtuin in Heusden op poten te zetten. Voor de totstandkoming van de tuin zijn zijn inzet en doorzettingsvermogen doorslaggevend geweest. Na een periode van tien jaar nam Ton Brok op 20 november jl. afscheid als bestuurslid van de heemtuin. Hij blijft wel als adviseur bij de tuin betrokken. Zo blijft zijn grote biologische kennis voor de heemtuin behouden.

Evenals Hans Meulenbeld is Ton via onze vereniging bij de heemtuin betrokken geraakt. Waarschijnlijk treedt nu ondergetekende toe tot het bestuur van de heemtuin, waarin ook onze leden Wim Beunis en Bert van Opzeeland veel werk verzetten.

De tuin ziet er goed uit. Binnenkort wordt er op het terrein een klein onderkomen gebouwd, waar het nodige materiaal én de koffie kunnen worden opgeslagen.

De heemtuin ligt op een prachtige locatie in de oude vesting aan de Molenstraat dicht bij de stadshaven. Zij is elke dag tussen zonsopgang en -ondergang vrij toegankelijk.

Elke 2e zaterdag van de maand van 9.00 – 12.00 uur (en verder op andere af te spreken tijdstippen) werken er vrijwilligers in de tuin.

Iets voor jou.....en wil je daar meer van weten mail dan even naar

Wim Beunis : klini.wim@zonnet.nl

Heb je zin om op deze echt heel bijzondere plek de handen uit de mouwen te steken?

Je bent van harte welkom!

Herman Peters

SAMEN NATUURLIJK

Op het eerste gezicht is misschien niet erg duidelijk wat een wandelcentrum en een vereniging voor natuur en milieu samen kunnen hebben, als je er verder over nadenkt, wordt dat anders.

Maar laat ik bij het begin beginnen. Onlangs ontmoette ik Noor Peters. We waren ieder voor onze eigen vereniging op pad, bij een gemeentelijke bijeenkomst over toerisme en een daarop volgende wandeling in de Drunense Duinen. Jullie kennen Noor, ze heeft haar best gedaan mij bij jullie vereniging te krijgen en mij iets in jullie blad te laten schrijven. Alle twee de acties zijn geslaagd. Tenminste, als dit stuk door de redactie wordt geaccepteerd.

Maar laat ik me eerst voorstellen, ik ben Frans Bergmans, wandeltrainer van Wandelcentrum Drunense Duinen en sinds oktober 2009 ook verbonden aan Wandelcentrum Midden-Brabant, het eerste wandelsport- centrum in Nederland, dat door KNBLO Wandelsport organisatie Nederland officieel erkend is.

Wandelcentrum Midden Brabant is een samenwerkingsverband van wandeltrainers en coaches, die de wandelsport gebruiken om mensen te begeleiden naar een betere conditie en een meer gezonde leefstijl.

Meest in het oog springende activiteiten zijn de verschillende loopgroepen die wekelijks het gebied van de Loonse en Drunense Duinen intrekken onder leiding van een begeleider, om daar, in een schitterende “sportschool” aan gezondheid en conditie te werken.

Voldoende bewegen en op de goede manier eten, zijn factoren die mede de balans in iemands leven bepalen. Natuurlijk zijn er meer en belangrijker factoren die meetellen. Wat te denken van zinvol leven en in staat zijn goede relaties te onderhouden met je omgeving?

Als je dit zegt, en beseft dat iemands geluk wordt bepaald door de manier waarop met deze zaken wordt omgegaan, is er snel een parallel gevonden tussen ons wandelcentrum en de natuur- en milieuvereniging.

Iemand die zelf beweegt in plaats van zich te laten voortbewegen, iemand die verantwoord eet, spaart de reserves van Moeder Aarde.

Op een positieve manier zoeken naar de zin van het leven en openstaan voor je omgeving, laat je beseffen dat er aandacht moet zijn voor natuur en milieu.

Alleen als we leren omgaan met de prachtige natuur, die in onze omgeving nog volop voorhanden is, alleen als we leren omgaan met de balans die we moeten zoeken in ons eigen leven, kunnen we bereiken dat we in pais en vree samen kunnen werken en wonen. Samen kunnen genieten van wat het leven ons biedt. Het klinkt misschien wat zwaar allemaal, maar dit is geschreven in de donkere dagen voor Kerstmis, in het besef dat over enkele weken de zon weer terugkomt. Dan begint de winter, maar meteen worden de dagen weer langer en is er de belofte van nieuw leven in de natuur.

In de winter, maar straks ook weer in het voorjaar, als de zon sterker wordt valt er weer veel te genieten.

We gaan dan een extra wandelingetje maken rondom de Fellenoord, kijken hoe het er uitziet, als het lentelicht de nieuwe open plekken in het bos binnenstroomt. We maken een wat langere toer naar de open plekken in het zand, als een heel dennenbos met wortel en tak wordt opgeruimd om de stuifduinen meer ruimte te geven.

We zullen ervan genieten en geven jullie graag de kans eens mee te lopen. Niet om meteen deelnemer in ons centrum te worden, maar om mee te kijken naar alle moois in onze omgeving. Mogelijk met andere ogen dan als lid van de natuur- en milieuvereniging.

Kijk eens hoe u zelf in de natuur staat. Investeren in jezelf is investeren in de natuur, investeren in de natuur is investeren in jezelf.

Het is zo gezien eigenlijk helemaal niet verkeerd, dat een wandeltrainer op deze manier contact heeft met een natuurvereniging?

Als u vrijblijvend mee wilt wandelen, kijk dan op de wandelagenda van ons wandelcentrum via www.wandelcentrumdrunenseduinen.nl .

U bent meer dan welkom.

HIER EN DAAR

Wat kun je HIER doen voor DAAR?

In Kopenhagen, een van de milieuvriendelijkste steden ter wereld (zeker op fietsgebied!) komen in december maar liefst 190 landen bij elkaar voor dé klimaattop.

Al die vliegkilometers van al die ministers zijn hopelijk niet voor niets. (Minister Cramer gaat overigens per trein)

Er moeten spijkers met koppen geslagen worden.

Vòòr 2020 moeten rijke landen hun CO2 uitstoot met 40% hebben teruggebracht. De andere landen, waaronder India en China, met 30%.

Onze uitstoot zorgt voor problemen met het klimaat elders.

Een taak voor regeringsleiders om daar maatregelen voor te nemen.

Kun je daar zelf ook iets aan doen? Jazeker!

Vergroen je levensstijl en reduceer je CO2 uitstoot.

Enkele tips:

- vervang gloeilampen door spaarlampen
- gebruik een waterbesparende douchekop (of stel een douchewekker in op 5 minuten)
- rijd rustig kijk op: www.hetnieuwerijden.nl
- eet twee keer per week geen vlees
- gebruik groene stroom
- compenseer je CO2 uitstoot door kleinschalige, duurzame energieprojecten in ontwikkelingslanden te steunen.
Kijk op: www.fairclimate.nl

Voor nog meer tips kijk op: www.hierklimaatbewust.nl

FAIRCLIMATE

STUIFZANDHERSTEL

Natuurmonumenten is begonnen met hun grootse plannen het stuifzandgebied in Nationaal Park De Loonse en Drunense Duinen te herstellen.

De 465 hectares stuifzandgebied is nog maar een fractie van wat het ooit was. En maar 270 hectare daarvan zijn nog actief in beweging. Maar ook dit deel van het stuifzand groeit steeds verder dicht met bos en dreigt totaal te verdwijnen.

Leefgebieden van bijzondere planten en dieren worden hierdoor bedreigd. Natuurmonumenten wil dit unieke landschap graag in stand houden en heeft daarom met een aantal deskundigen een **stuifzandherstelplan** opgesteld.

De eerste stappen zijn gezet en de eerste positieve resultaten zijn al zichtbaar! In het centrale deel zijn de bomen gekapt die in de heide zijn opgekomen. Deze zijn versnipperd en afgevoerd naar een energiecentrale.

Sommige karakteristieke bomen mochten blijven staan.

De heidevelden hebben zich alweer prima hersteld en in augustus konden we genieten van hun uitbundige bloei.

In juni heeft SOVON Vogelonderzoek een nachtzwaluwtelling uitgevoerd.

Er werden 43 territoria geteld, ook in delen waar in januari is gekapt.

Het verwijderen van veel bomen heeft hun leefgebied vergroot.

Toch is er nog ruim vier jaar te gaan voordat de laatste fase van het project is afgerond.....

Dit alles staat te lezen in een nieuwsbrief van Natuurmonumenten.

Door een e-mail te sturen naar:

stuifzandherstel@natuurmonumenten.nl kunt u zich opgeven voor een digitaal abonnement.

Ook voor andere vragen kunt u op dit adres terecht.

DE WONDERLIJKE EIKENCLUSTERS IN DE DRUNENSE DUINEN

Als je in het stuifzandgebied van de Drunense Duinen loopt, zie je om je heen heuvels begroeid met eikenstruiken. Deze heuvels zijn door het stuivende zand ondergestoven, eeuwenoude eikenbomen die het stuifzand ter plaatse hebben vastgelegd. Alleen de kruinen van de bomen steken nog boven het zand uit.

Sommige van deze bomen zijn in een latere periode door uitsterven weer gedeeltelijk bloot komen te liggen. Wat je dan ziet, zijn merkwaardige eikenclusters d.w.z. klusjes van stammen en wortels die niet meer direct zijn terug te voeren naar de stammen en wortels van de oorspronkelijke bomen. Als je zo'n cluster goed bekijkt, zie je dat er uit de ondergestoven takken nieuwe wortels zijn ontstaan. Als deze wortels verder uitgroeien, kunnen de uiteinden van dergelijke takken zich ontwikkelen tot nieuwe struiken en bomen, waarbij het contact met de moederboom al dan niet in stand blijft. Daardoor kunnen er eikenklonen ontstaan die zich horizontaal uitbreiden.

Uit onderzoek van de Universiteit van Wageningen (den Ouden, Copini en Sass-Klaassen) van de afgelopen jaren is inderdaad gebleken dat deze spectaculaire vormen van afleggen in stuifzandgebieden voorkomen. Het verschijnsel "afleggen" komt bijvoorbeeld voor bij bramen- en frambozenstruiken. Takken die onder het zand worden bedolven, krijgen wortels en groeien uit tot nieuwe struiken.

Dat dit verschijnsel bij eikenbomen in stuifzandgebieden ook voorkomt, zal voor velen verrassend zijn. De takken die onder de grond terechtkomen, vertonen een abrupte en duidelijke verandering in de breedte van de jaarringen vanaf het moment dat zij begraven raken.

Eikenstammen vormen in het voorjaar één of meerdere rijen grote houtvaten om extra veel water naar de zich ontplooiende bladeren te kunnen transporteren, terwijl in de zomer veel kleinere houtvaten worden gevormd. Deze grote houtvaten markeren duidelijk het begin van de jaarringen die we als concentrische ringen in het hout van doorgezaagde boomstammen zien. In het wortelhout van de eiken is er echter vrijwel geen onderscheid tussen houtvaten die vroeg in het voorjaar en die later zijn gevormd. Wanneer nu een tak of stam onder het zand begraven wordt, worden er in de zomer nauwelijks nog houtvaten gevormd.

Deze veranderingen in de houtanatomie vormen voor de onderzoekers een zeer betrouwbaar kenmerk voor het identificeren van begraven stammen en takken en dus voor het herkennen van afleggers. Zie bijgaande foto! Misschien is het interessant om bij een volgend bezoek aan de duinen zelf zo'n clusters nog eens met extra aandacht te bekijken?

Vriendelijke groet van Cees van der Meijden

DE VERKIEZINGEN KOMEN ER AAN.....

Ten behoeve van de verkiezingsprogramma's 2010 – 2014 heeft de Natuur- en Milieuvereniging aan alle politieke partijen een notitie gestuurd met alle punten die zij belangrijk vindt op het terrein van natuur en milieu.

De gemeente wil een “groene” gemeente zijn en wij onderstrepen dat van harte!

De notitie staat te lezen op onze site: www.natuurenmilieuheusden.nl

Hopelijk vinden we een aantal van de punten terug in de verkiezingsprogramma's.

BEZWAARSCHRIFT VAN DE FIETSERSBOND

De afdeling De Langstraat van de Fietsersbond heeft in oktober een bezwaarschrift ingediend bij de gemeente Heusden tegen het verkeersbesluit om op de Spoorlaan (oostelijk deel) de snelheid te verhogen van 50 naar 70 km per uur.

Zij doet dit uit het oogpunt van de veiligheid en vrijheid van (brom) fietsers en voetgangers.

Het is vreemd dat overal in het buitengebied de maximum snelheid wordt verlaagd van 80 naar 60 km. per uur en dat men dan hier voor een betere afwikkeling van het gemotoriseerd verkeer de maximumsnelheid naar 70 verhoogt.

De Fietsersbond is van mening dat de kans op een ongeval voor (brom) fietsers toeneemt.

Op een vijftal aansluitingen hebben zij – de zwakkere verkeersdeelnemers - te maken met afslaand autoverkeer.

Verder vraagt zij aandacht voor:

- de ontbrekende oversteekvoorzieningen bij de haltes van buslijn 137
- het ontbrekende stuk fietspad aan de oostzijde
- de aansluiting bij de Vimmerik
- en de situatie bij de rotonde met bypass

WANDELEN MET PETER

Op zondagochtend 20 september om 10 uur vertrok een kleine groep natuurliefhebbers voor een lange wandeltocht van 4 uur door de Loonse en Drunense Duinen.

Het weer was geweldig ,de zon scheen en het gebied belofde ons vele zweetdruppels .

Vanaf Giersbergen lopend over zandpaden richting de eerste dassenburg kwam de kennis van Bert goed van pas en kregen we uitleg waarom de das het beeldmerk is van het nationaal park de Loonse en Drunense Duinen.

Vele mensen kennen het gebied als een grote zandbak, maar tijdens een lange wandeling door het gehele gebied zijn de verschillen prachtig waar te nemen. De koelte van de loofbossen ,de hitte van de zandvlaktes en dansende lucht boven de heidevelden: geweldig!

Na 2 uur wandelen door de stuifzanden smaakte de koffie en de thee heerlijk bij Bos en Duin. De eerste uitvaller meldde zich en ging via de fietspad terug naar Giersbergen.

Vervolgens ging de wandeling richting Loon op Zand.

Hier is men druk bezig de bossen om te vormen van naaldhoutakkers naar een half open landschap van loofhout, heide en kleine stuifzandgebieden waarvan de eerste resultaten veelbelovend zijn.

De volgende extra pauze bij de Roestenberg in Kaatsheuvel was zeer welkom na 4 uur wandelen.

Via Plantloon, waar de afgelopen 20 jaar de grootste omvormingen naar een natuurlijker bos hebben plaatsgevonden - met prachtige resultaten - vervolgden we onze weg richting Pessert en de Fellenoord .

Hier moet nog veel gebeuren om deze denneakkers om te vormen naar een natuurlijker half open landschap en waar de boerderijen van de Fellenoord en Klinkaert weer een plaats krijgen die ze historisch verdienen.

Na 6 uur praten en wandelen kwamen we moe maar zeer voldaan terug in Giersbergen .

Na een warm bad restte mij nog een lichte spierpijn en een voldaan gevoel .

Groeten Fons

ADVERTEERDERS

BedrijfsHulpVerlening

Chrysantenstraat 41
5151 GD Drunen
tel. 0416 377849
06 52580895
www.jb-bedrijfshulpverlening.nl

**Basis BHV • Herhaling BHV • EHBO • Reanimatie
Kinderreanimatie • AED • Kleine blusmiddelen**

LEKKERS OP Z'N BEST

Beemsterkaas	Salades
Fijne Vleeswaren	Noten & Bonbons
Brood & Banket	Zuidvruchten
Paté's	Reform & Dieet

Van Herpt Specialiteiten/Reform
Grotestraat 134, 5151 BN Drunen
tel. 0416-372497

